

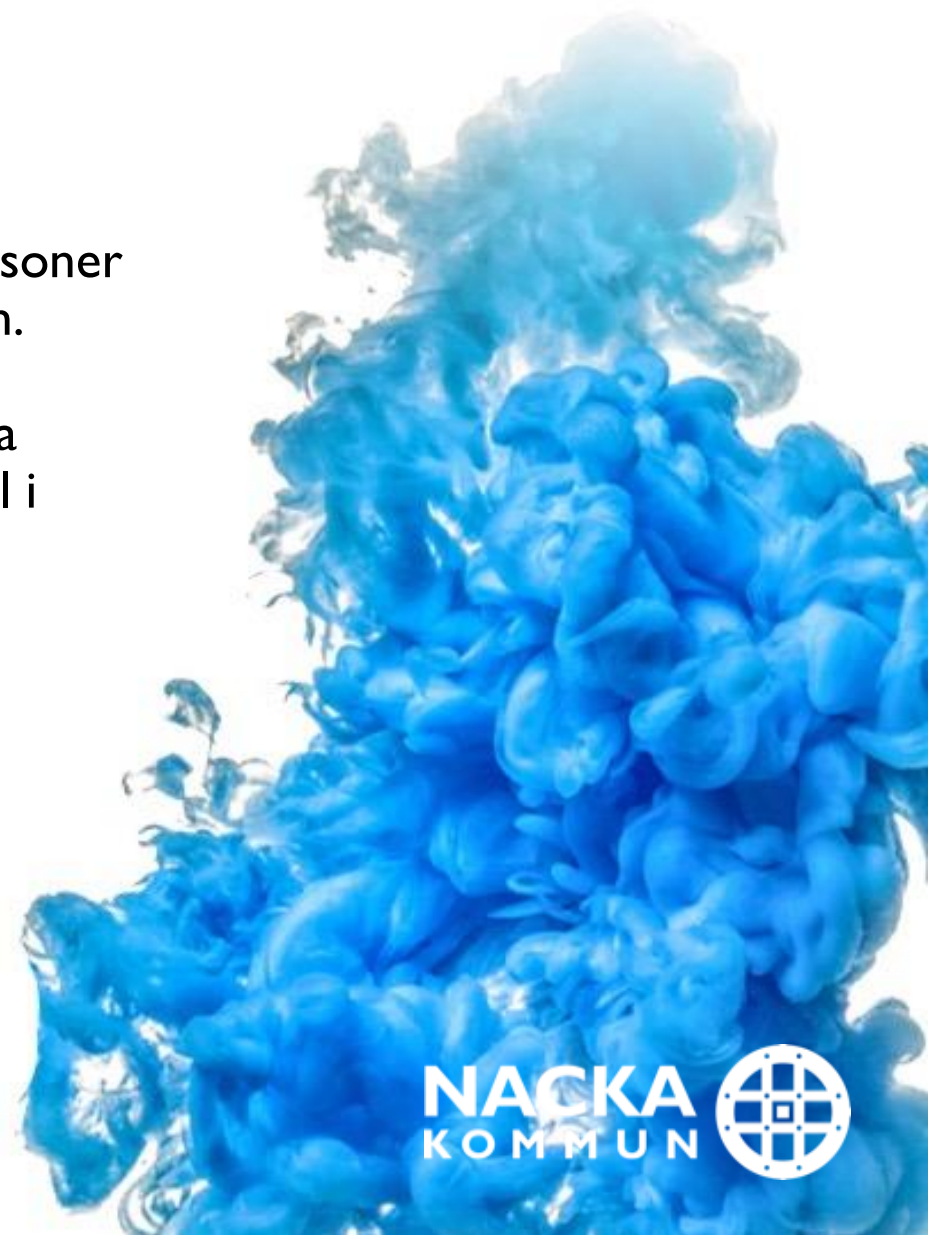
TILLGÄNGLIGHET I PLAN- OCH BYGGLOVSPROCESSEN

Marie Edling, Alexander Erixso och Jan Öström

VAD SÄGER LAGEN?

FN-konventionen

Sverige är juridiskt bunden av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. De svenska lagarna bygger på konventionen. Konventionen syftar till att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning så att dessa personer inte berövas sina mänskliga rättigheter. Konventionen är införlivad i svensk lagstiftning, till exempel i PBL.

VAD SÄGER LAGEN?

Övergripande krav beskrivs i **plan- och bygglagen (PBL)** samt **plan- och byggförordningen (PBF)**.

Tillgänglighetskraven i PBL och PBF förtydligas i tillämpningsföreskrifter, bland annat i **Boverkets byggregler (BBR)** och **Boverkets författningssamling (BFS)**.

PBL säger bl.a. att planläggning ska främja en ”från social synpunkt god livsmiljö som är tillgänglig och användbar för alla samhällsgrupper”.

PBL och BBR reglerar också hur byggnaders och tomters tillgänglighet uppfylls vid bygglov. BBR gäller när man bygger nytt eller ändrar en byggnad

BFS 2011:5 - ALM 2

Boverkets författningssamling (BFS)

Denna författning innehåller föreskrifter och allmänna råd till kravet i 8 kap. 12 § första stycket plan- och bygglagen (2010:900), PBL

ALM gäller när man anlägger allmänna platser eller områden för andra anläggningar än byggnader, till exempel fritidsområden, nöjesparker, djurparker, golfbanor, skidbackar med liftar, campingplatser, småbåtshamnar

När man anlägger allmänna platser eller områden för andra anläggningar än byggnader ska de göras tillgängliga och användbara för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

BFS 2011:5 - ALM 2

Föreskrifterna och de allmänna råden gäller om det med hänsyn till terrängen och förhållandena i övrigt **inte är orimligt**. Kvartersmark omfattas inte av tillgänglighetskraven.

Det förekommer att "allmänplatsliknande" miljöer anges som quartersmark i detaljplanen. Det kan bland annat vara gator, torg. Sådan "allmänplatsliknande" quartersmark omfattas inte av kraven enligt ALM. Tillgängligheten och användbarheten på dessa platser blir istället beroende av rättsliga överenskommelser.

BFS 2011:5 - ALM 2, NÅGRA EXEMPEL

Platser och områden ska utformas så att de blir användbara för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Lekplatser ska kunna användas av både barn och vuxna med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

Nivåskillnader

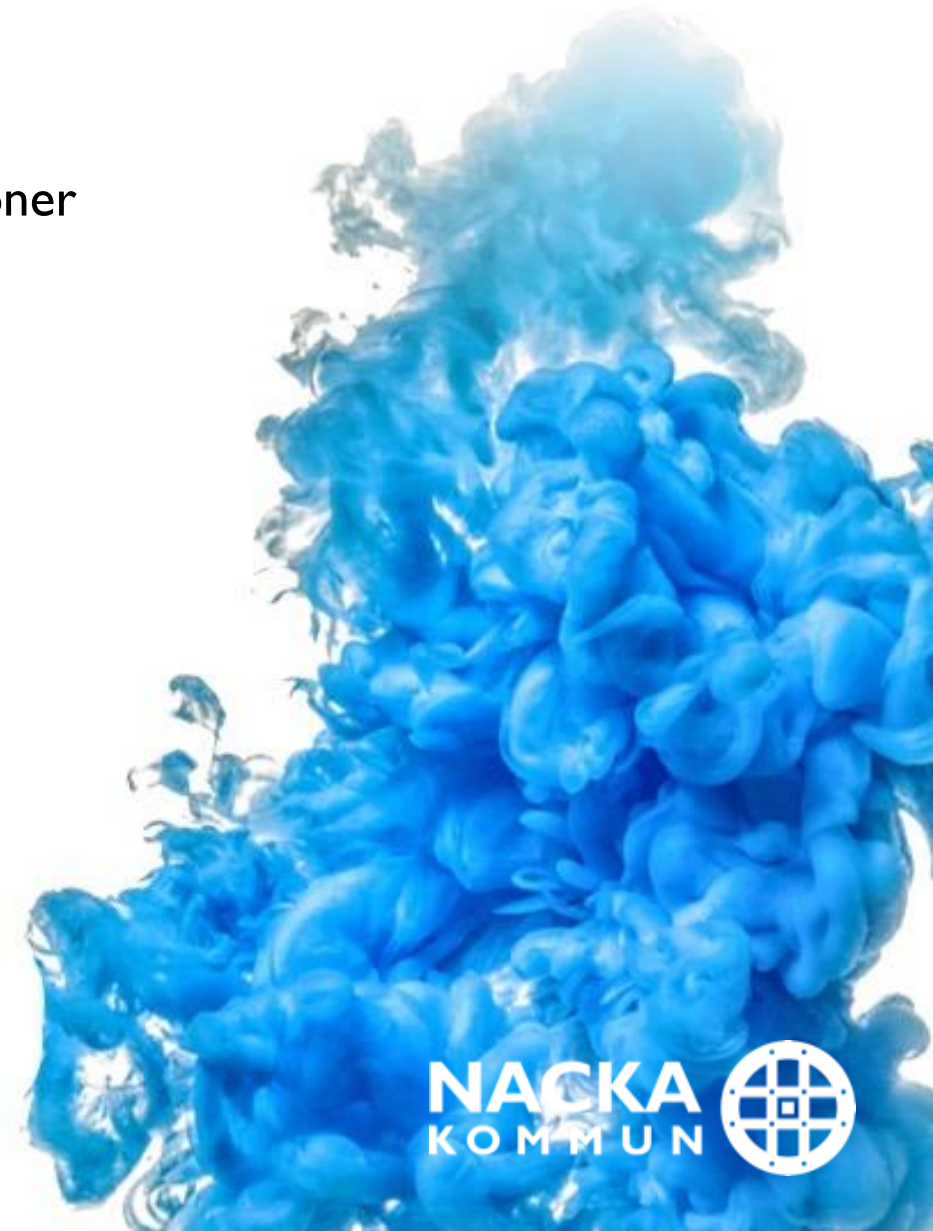
Trappor och ramper

Sammanhängande stråk

Gångytor

Ledstråk på öppna ytor

Lämpliga material

BYGGNADER OCH TOMTER

I bygglovskedet granskas att tillgänglighetskraven uppfylls. Det görs genom att granska ritningarna.

Om det behövs i större projekt kan man anlita en certifierad tillgänglighetssakkunnig.

Efter bygglovet har man ett tekniskt samråd där byggherren genom sin kontrollansvarige redovisar att myndighetskraven uppfylls i utförandeskedet.

Detta gör man genom kontrollpunkter i en kontrollplan. T.ex att tillgänglighetskraven i lagstiftningen uppfylls.

Byggnadsnämnden ska i ett beslut om startbesked fastställa kontrollplanen.

Byggnadsnämnden gör arbetsplatsbesök under utförandet.

När byggnationen är slutförd ska ett slutsamråd på plats hållas.

För att få ta byggnaden i bruk behöver byggherren få ett slutbesked som är ett kvitto på att myndighetskraven har uppfyllts.

ENKELT AVHJÄLPTA HINDER, HIN

Sedan år 2001 finns det bestämmelser med krav om att enkelt avhjälpna hinder ska åtgärdas i lokaler dit allmänheten har tillträde, så kallade publika lokaler, och på allmänna platser. Hinder ska avhjälpas om det inte är orimligt med hänsyn till praktiska och ekonomiska förutsättningar.

BFS 2013:9 – HIN3

Reglerna i HIN gäller retroaktivt.

Ansvar för att åtgärda enkelt avhjälpna hinder ligger på den som rättsligt råder över att hindret kan åtgärdas. Det vill säga fastighetsägaren i de flesta fall.

Inom Nacka kommun är det inte planenheten som ansvarar för detta utan: Enheten för bygg och anläggning, Enheten för fastighetsförvaltning, Enheten för drift offentlig utemiljö, Trafikenheten

DETALJPLAN

Detta är ett mer översiktligt dokument som ger förutsättningar för att skapa god tillgänglighet vid genomförandet.. Detaljplanen ska möjliggöra tillgängliga lösningar. DP reglerar ofta inte detaljlösningar.

Till exempel att det finns utrymme för parkering inom 25 meter från entré.

Handikapparkeringsplats får upplåtas vid behov på allmän plats. Ansökan behöver göras

Att nya entréer till flerbostadshus ska vara tillgängliga.

Att nya ramper kan anläggas med en lutning som är max 1/12 men helst 1/20. Vilplan med ett visst intervall

Står angivet i BBR.

NACKA
KOMMUN

